

פרשת כי תבא
"שפת הסימנים"

על פי דרכו של הבעל שם טוב צוק"ל
ניתן להאזין לשיעורי "דרך הבעש"ט" ב: 0799-221-222/077-260-9333

*הנכתב על אחריות העורכים בלבד

השיעורים מבוססים על ענייני הפרשה – ומתאימים לכל השנה! כניסת שבת: 18:36 מוצ"ש: 19:31 ר"ת: 20:08 © כל הזכויות שמורות.

מה קורה אם יש למישהו חבר בלב ובנפש? במשך שנים אכלו יחד, שתו יחד, ישנו יחד, צחקו יחד, שמחו בשמחה של השני, וכך שנים התנהלה ביניהם אהבה מאוד גדולה. לימים, עבר חתול שחור ביניהם, אחד פגע בשני בלי כוונה וכתוצאה מהפגיעה נוצר נתק ביניהם וחצי שנה הם לא דיברו... אחרי חצי שנה, החבר שפגע התגעגע לחבר שנפגע והחליט להרים אליו טלפון:
"שלום."

"כן, מי זה?" – "מה, אתה לא מזהה לפי הקול? נו, ברצינות..."

"לא. מי אתה?" "זה ראובן. נו, אתה לא מזהה?"

"כן, ראובן. מה רצית?"

החבר הפוגע התחיל קצת מגמגם: "תשמע... תראה... אני מתגעגע אליך, אני רוצה שנחזור להיות בקשר, קשה לי עם הפרידה ורציתי לבקש סליחה לפני ראש השנה..."

"מה עוד אתה רוצה ראובן?"

"נו, יאללה, תהיה קליל, אל תהיה עכשיו קשוח..."

"טוב. מה אתה רוצה שאעשה עכשיו?"

"בוא נפגש ונדבר..."

בסוף עשו סולחה והשלימו. כולנו יודעים שזה לא חזר להיות מה שהיה... הם אמנם השלימו, אבל קשה להחזיר את המצב לקדמותו. החבר שנפגע אמר:
"תשמע, אנחנו חברים, אבל זה לא יכול לחזור למה שהיה..." לימים, הוא פגע בו שוב עוד פעם חצי שנה של נתק, ושוב פעם הייתה חסרה לו החברות והוא התגעגע אליו...

ראובן מרים טלפון ואומר: "מה נשמע?"

"מי זה?" "ראובן."

"תשמע, אני מבקש סליחה."

"עוד פעם אתה מבקש סליחה?"

"הפעם אני רציני."

"מה אתה רוצה?"

"בוא נפגש ונחזור להיות חברים..."

השלימו, אבל עכשיו הם חברים פחות טובים מהפעם הקודמת. אחרי שחזרו להיות חברים, עוד פעם הוא פגע בו... שוב אחרי חצי שנה של נתק הוא ביקש ממנו להיפגש ולדבר...

"די, די, עוזב אותי, תשתדל לא לצלצל אליי כי זה משגע אותי..." אם מישהו יפגע בי פעם, פעמיים ושלוש, שיהיה החבר הכי טוב בעולם, אפילו אם אחזור לחיות איתו בשלום ואסלח לו, זה לא יהיה אותו הדבר. מה לעשות?! אני בן אדם, זה קשה לי, זו האמת שלי. כך אני ארגיש כלפי חבר שלי אם הוא פגע בי יותר מכמה פעמים: "די! לא רוצה! לך למקום שלך, אני אחיה במקום שלי, תן לי לנשום אוויר..." זה הטבע שלנו. וכיוון שאני חי ככה, וכיוון שכך אני מסתכל על החבר שפגע בי, כך אני גם מתנהל מול הקב"ה... אחרי שכל שנה מחדש אני עושה לו את אותו הדבר, פתאום לפני ראש השנה אני בא אליו ואומר: "ריבוננו של עולם, בוא נפתח דף חדש, בוא נהיה חברים, אני הולך איתך יד ביד..." בשנה הראשונה, כשעוד הייתי בחור צעיר, הקב"ה אמר לי:

"בוא נו, אני אלך איתך, נפתח דף חדש..." אבל במשך השנים חזרתי שוב פעם לפגוע בבורא עולם, לעשות עבירות וטעויות, ואני כבר בתוך תוכי אומר: "עזוב, אני לא מאמין שהקב"ה עוד אוהב אותי כמו פעם..."

אנחנו נמצאים במרכזו של חודש אלול, חודש הרחמים והסליחות. ידוע לכולם שאלול זה ראשי תיבות: "אָנִי לְדוֹדֵי וְדוֹדֵי לִי". בשיר השירים כתוב פעם אחת "אָנִי לְדוֹדֵי וְדוֹדֵי לִי" ופעם אחת כתוב "דוֹדֵי לִי וְאֲנִי לוֹ, הֲרֵעָה בְשׁוֹטְנִים". "אָנִי לְדוֹדֵי וְדוֹדֵי לִי" – קודם כל אני אהיה עם ה' ואח"כ הוא יהיה איתי, "דוֹדֵי לִי וְאֲנִי לוֹ" – קודם כל שה' יהיה איתי ורק ואחר כך אני אהיה איתו...

השאלה היא איפה ההתחלה ואיפה הסוף? איך זה מתחיל ואיך זה מסתיים? שאלה נוספת, בליל ראש השנה נוהגים כל ישראל – לעשות סימנים. מה הם הסימנים? לוקחים דג, טועמים ואומרים: "הי רצון שנפרה ונרבה כדגים".

אחר כך לוקחים תפוח בדבש, טועמים ואומרים: "הי רצון שהשנה הבאה עלינו תהא מתוקה כדבש".

אחר כך לוקחים ראש של דג או כבש טועמים ואומרים: "הי רצון שנהיה לראש ולא לזנב".

לוקחים תמר טועמים ואומרים: "שיתמו אויבנו ושונאינו וכל מבקשי רעתנו".

ויש עוד כמה סימנים, כל אחד לפי מנהגו...

מה הקטע של הסימנים? אי אפשר פשוט לומר: "ריבוננו של עולם, יהי רצון שנהיה לראש ולא לזנב"... וכולם יענו "אמן", בלי לאכול ראש של כבש או ראש של דג... בפסח ובסוכות לא עושים סימנים. למי הסימנים האלו? למי אתה מסמן? אתה רומז משהו לבורא עולם? פשוט תבקש... יש סימני דרך להראות את הכיוון או מסלול של טיול. אבל מה קשורים הסימנים לליל ראש השנה?

שאלה נוספת, בסוף הפרשה יש המון קללות. אנחנו קוראים אותן במטרה ש"תכלה שנה וקללותיה" – כדי לגמור עם הקללות ו"תחל שנה וברכותיה". אנחנו רוצים לסיים עם הקללות, שתהיינה שייכות לשנה שעברה... מעניין שבקללות האלה כתוב שם אדנות: "יִכְכָּה ה' בְּשָׁחִין מִצְרַיִם". שם אדנות זה שם של רחמים, אם מדובר בקללות היה צריך להיות כתוב אלוקים, כי אלוקים זו מידת הדין... כתוב שה' יביא עליך צרות, בלגן ומחלות – והכל כתוב עם שם אדנות "הויה" שפירושו רחמים. איך נכנסים רחמים בתוך המכות? היה צריך להיות כתוב אלוקים...

שאלה אחרונה, והיא המפתח ליסוד שאנחנו רוצים לומר היום, שהוא יסוד מאוד חשוב, ממש אוויר לנשימה, חמצן ממש...

ידוע שראש השנה הוא יום לא פשוט בכלל: "וּבּוֹ תִּנְשָׂא מִלְּכוּתְךָ וּיִכּוֹן בְּחֻקְךָ כְּסָאֲךָ..." – ביום הדין הקב"ה בכבודו ובעצמו שופט כל אחד ואחד באופן אישי. כל אחד מאיתנו עומד לעבור מול עינו של בורא עולם, וברגע הזה בורא עולם מחליט איזו שנה זו תהיה: איך יהיה בבריאות, איך יהיה בחינוך ילדים, כמה שלום בית יהיה, כמה שמחה, איך תהיה הפרנסה, וגם אם נגזר שתהיה פרנסה – האם תבוא בנחת ולא בצער, בהיתר ולא באיסור, ברווח ולא בצמצום – כל זה נקבע בראש השנה. זה לא פשוט! יש לך חודש שלם להתכונן – חודש אלול. אם הביאו לך חודש שלם כדי להתכונן – סימן שזה לא פשוט! ראש השנה הוא יום מפחיד ונורא כי זה יום הדין, אבל יש כאן דבר פלא – אמרנו שראשי התיבות "אלול" זה "אָנִי לְדוֹדֵי וְדוֹדֵי לִי" – מה זה "דודי"? היום דוד זה אח של אבא או אמא... הקב"ה אח של אבא שלנו? דודי פירושו חבר שלי, האוהב שלי – "אֶכְלוּ רְעִים, שְׁתֵּנוּ וְשָׁכְרוּ דוֹדִים" – רְעִים פירושו חברים אוהבים. "אָנִי לְדוֹדֵי" – אני לחבר שלי, לאוהב שלי. "דוֹדֵי לִי" – והחבר שלי – לי... זאת אומרת שאלול זה אני לחבר שלי... אז תחליטו: יש לנו עסק עם משהו מפחיד או עם חבר? כי אם ה' הוא חבר – זה משחרר יותר, זה הרבה יותר קל וכיף כי יש לנו פה עסק עם חבר... לכאורה, זה מוריד את כל הפאניקה שסביב ראש השנה. מה הולך בסיפור הזה?

שמעתם? אומר לכם יותר מזה, בן אדם יכול גם לחשוב: "אני לא מאמין שהיום הקב"ה אוהב אותי בכלל אחרי כל מה שעשיתי... הרי אם היו עושים לי את מה שאני עשיתי לבורא עולם, אחרי כל פעם שהטיב איתי- לא הייתי מוכן לסלוח..." כך אנחנו מתרגמים בעיניים הגשמיות שלנו שכך הקב"ה חש כלפינו... ומה האמת?

האמת היא שהאהבה של הקב"ה לא משתנה... הוא לא בשר ודם- הוא בורא עולם, הוא מעל החשבונות האלו... בורא עולם אוהב אותי בדיוק כמו שהוא אוהב את הצדיק הכי גדול בעולם, וכך גם הוא אוהב את הבן הכי רשע בעולם. הקב"ה אוהב אותי לפני החטא בדיוק כמו אחרי החטא.

אנחנו אומרים ב"ג מידות הרחמים: "ה', ה', אֵל רַחוּם וְחַנּוּן - אֶרְךְ אַפַּיִם, וְרַב-חַסְדֵּךְ וְנֶאֱמַת..." למה פעמיים ה'?

אומרים חכמים: "ה' לפני החטא וה' אחרי החטא". אותה אהבה לפני שחטאתי ואותה אהבה אחרי שחטאתי. הקב"ה אוהב אותי כל הזמן אותו הדבר- שיא האהבה. אהבה אין סופית שאף פעם לא מתקלקלת. זה לא יאומן כי יוספר, בגלל שאני אוהב שחטאתי לבורא עולם והוא כבר לא אוהב אותי כמו בהתחלה- האהבה בינינו נפגעת, הקשר שלנו יורד, זה לא כמו שהיינו בהתחלה... וזה מביא אותי ליאוש. לכן כשמגיע חודש אלול וראש השנה אני כבר מיואש מאהבת ה' אליי, ואם הוא לא אוהב אותי, אז גם אם אני אעשה קצת השתדלות- זה כבר לא אותו הדבר. הוזהר הקדוש כתוב: "אם היו עם ישראל יודעים כמה הקב"ה אוהב אותם- היו שואגים אחריו ככפירים..." למה אני לא שואג לקב"ה כמו אריה? למה כשאני מתפלל אני מתפלל כמו צולע? כמו מסכן? למה אנחנו לא שואגים כמו אריות? כי אנחנו לא יודעים באמת כמה שה' אוהב אותנו...

לפני שאנחנו אומרים בשחרית ובערבית "שמע ישראל" אנחנו מברכים: "אֱהָבָת עוֹלָם אֱהָבָתוֹ ה' אֱלֹהֵינוּ. בְּרוּךְ אַתָּה ה' הַבוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה". ואז מיד אומרים שְׁמַע יִשְׂרָאֵל... מה הקשר בין הברכה הזאת לשמע ישראל? פשוט- כמה שיותר תאמין שבורא עולם אוהב אותך- כך תהיה הקבלת עול מלכות שמיים שלך. אדם שמרגיש שבורא עולם כבר לא אוהב אותו, אז גם שיגיד "שמע ישראל"- הוא לא אומר את זה ברצינות. אם היינו יודעים

כמה ה' אוהב אותנו היינו מסתובבים בוקר וערב עם חיוך, עם שמחה, הייתי מלא אושר, לא הייתי נפגע מכל שטות, לא הייתי כאוב מכל פסיק שמישהו עושה לי, בורא עולם מחייך אליי, מה אכפת לי? "ה' לי לא איך איה מה יעשה לי אדם? ה' לי, בְּעֵזְרִי"- ה' איתי, אני לא דואג! למה אני נפגע ומסתובב כל היום כמו מסכן עם הפנים לרצפה? כי אני לא חש באמת שה' אוהב אותי. לכן אלול ראשי תיבות: "אֲנִי לְדוֹדֵי וְדוֹדֵי לִי"- בא חודש אלול ואומר לך "אתה רוצה לגשת נכון לראש השנה? אתה רוצה לדעת מה העבודה שלך באלול? תחזיר ללב שלך כמה אבא אוהב אותך עכשיו, איך שאתה עם כל הפגמים והפשעים שלך..." אבל אולי זה יביא לרפיון, לא?!

לא! זה הפוך! אם בורא עולם מחייך אליך, פותח את ידיו ואומר לך: "בוא צדיק, אני מחכה לך, בוא נשמה..." אתה יודע איך תרגיש? אתה תשאג כמו כפירים לקב"ה.

אם הייתי עכשיו מקבל דרישת שלום מלמעלה, הייתה יוצאת בת קול ואומרת: "תדע לך שה' מאוד מאוד אוהב אותך..." הייתי עכשיו קופץ באוויר ומתחיל לרקוד בלי סוף. מה, אבא אוהב אותי? הייתי בטוח שהוא כבר לא אוהב אותי, לכן אני נראה ככה, אבל אם באמת הייתי חש את אהבתו אלי, הייתי מאושר עלי אדמות, רק היצר הרע מצליח להכניס בלב שאתה שנוא, מתועב, שבורא עולם לא סובל אותך עם כל העבירות שלך, וזו הטעות הכי חמורה שיכולה להיות ביהדות- שיהודי במצבו הירוד והעצוב חושב שבורא עולם כבר לא אוהב אותו,

וכל זה מביא ליאוש, לרפיון, לאוזלת יד... תשאל אותו: "למה אתה כבר לא מתפלל כמו שצריך בראש השנה? למה אתה לא חוזר בתשובה?" והוא יענה: "אני לא מאמין שבורא עולם יתייחס לאחד כמוני, עזוב, אני לא שווה יחס. גם אם תבטיח לי, לא מאמין לך. אתה סתם אומר את זה כדי לעודד אותי, אני יודע..."

אחד בא לרב זצ"ל ואמר לו: "הרב, בורא עולם מתייחס אליי במצב שלי עכשיו? עוד יש לי סיכוי לחזור בתשובה אחרי מה שעשיתי לו?"

ענה לו הרב: "נראה לך שבורא עולם כמוך...?" אם יפגעו בך, אתה לא תסלח. אבל בורא עולם לא כמוך! מה שלא תעשה לו- אהבתו אליך היא נצחית..."

וזה מה שאנחנו אומרים: "אהבת עולם"- מה זו "אהבת עולם"? גם אחרי שאני חוטא ועושה עבירות ה' ממשיך לאהוב אותי. כי אם אהבת ה' הייתה אלי רק כשאני צדיק- אז זו לא "אהבת עולם", זו אהבה שתלויה בדבר "רק כשאתה צדיק, כשאתה בסדר". כשאתה אומר "אהבת עולם"- אז הפשט הוא בין אם אני צדיק ובין אם אני רשע, הקב"ה ממשיך לאהוב אותי. "בְּרוּךְ אַתָּה ה' הַבוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה" ואצלנו אומרים: "אוהב את עמו ישראל לעד"- פירושו גם כשאתם עושים עבירות- אני אוהב אתכם. הדבר הזה נותן תקווה, אוויר בלב לשוב לאבא מתוך הבנה שאבא אוהב אותך.

לסיכום! אם בורא עולם כל הזמן מאיר לי פנים ומשדר לי את אהבתו, זו הסיבה שאני לא אתייאש, אבל אם אני יודע שבורא עולם לא אוהב אותי - אני אתייאש... וכשבורא עולם משדר לי כל הזמן את אהבתו אליי - אז זה מה שגורם לי לשוב אליו. לכן אלול זה "אֲנִי לְדוֹדֵי וְדוֹדֵי לִי" - כדי שאעשה תשובה.

איך עושים תשובה? שתבין כמה ה' אוהב אותך.

אותו הדבר בחינוך הילדים, יש מצבים שאנחנו עושים משפט לילד, עושים לו 'ראש השנה'... כל אמא עושה כל יום ראש השנה לילדים שלה... הילד עיצבן אותה בלי סוף, אז היא החליטה שהגיע ראש השנה בלי אלול, אין 30 יום לפני יום הדין... והילד עומד למשפט והאמא אומרת לו: "עכשיו אמא לא אוהבת אותך. עכשיו אתה ילד רע. לך מפה!" לא התמזל מזלו... וזה כלל גם שתי סטירות לחי, אז הילד יודע עכשיו שאמא כועסת- "עכשיו אמא לא

פתאום האורח קולט שבעלת הבית מחייכת והוא לא מבין למה, פשוט בעלה הזיז את יד ימין והתחיל לתופף על השולחן, והאישה יודעת שזה סימן שהוא מבסוט שהאוכל היה טעים, אבל האורח לא מבין כלום, זו שפה של קודים, של סימנים, רק אנשים שהם בקשר ארוך ואוהבים מאוד מדברים בשפת הסימנים, אנשים שלא מכירים אחד את השני- לא יבינו את הסימנים שהם עושים ביניהם...

אוהבת אותי, האהבה בינינו נסדקה ואני ילד רע..." אחרי שהאמא נרגעת למחרת בבוקר אז היא שוב מתגעגעת לילד: "בוא מותק, אני אוהבת אותך..." אבל הבן בתוך תוכו ראה שיש גם כזה מצב שאמא לא אוהבת אותו, היה מצב שאמא זרקה אותו לקרשים...

אבל הקב"ה לא מתנהג אלינו ככה.

"אֲנִי לְדוֹדֵי וְדוֹדֵי לִי"- זה יום של משפט, אבל מה ה' משדר לי במשפט הזה? כמה שהוא אוהב אותי. אתם יודעים למה עושים סימנים בליל ראש השנה? אתם יודעים מי מדבר בסימנים? רק החברים הכי קרובים...

לפעמים, יש כזאת תקשורת טובה בין בעל ואישה שהם קולטים אחד את השני בזווית העין, בקריצה, בתנועת יד קטנה, והקשר ביניהם כל כך חזק שהם מדברים בקודים, ואז קורה כשמגיע אורח לשבת ופתאום האישה קמה להרים את הצלחות, מי אמר לה להרים את הצלחות? האורח לא יודע שהיא קלטה איזה סימן מסוים ביניהם שאמר שנגמרה מנה ראשונה ואפשר להגיש מנה שניה, או פתאום האורח קולט שבעלת הבית מחייכת והוא לא מבין למה, פשוט בעלה הזיז את יד ימין והתחיל לתופף על השולחן, והאישה יודעת שזה סימן שהוא מבסוט שהאוכל היה טעים, אבל האורח לא מבין כלום, זו שפה של קודים, של סימנים, רק אנשים שהם בקשר ארוך ואוהבים מאוד מדברים בשפת הסימנים, אנשים שלא מכירים אחד את השני- לא יבינו את הסימנים שהם עושים ביניהם...

בראש השנה אנחנו עושים סימנים לבורא עולם: "ריבוננו של עולם, אנחנו חברים. הנה שמנו ראש של דג. אתה יודע מה הרמז, נכון? שנפרה כמו דגים..."

אנחנו מדברים עם בורא עולם בקודים. בורא עולם צריך סימנים? לא ולא. ריבוננו של עולם, אל תשכח שאנחנו ידידים שנים, אנחנו ביחד כל הזמן, בכל מצב, גם בראש השנה..."

אותו הדבר בחינוך הילדים. אבא אחד אמר לבן שלו: "משוגע, לך מפה!" תגידו לי, כשאבא אומר לבן שלו: "לך, יא משוגע!" אני לא מבין! מה הוא חושב לעצמו??? זה נותן לו חשק לחזור לאבא? כשבחור מפריע למחנך בכיתה באמצע שיעור והמורה אומר: "ירחמיאל, זו פעם אחרונה! תיזהר! אני אעיף אותך. תיזהר! אתה עולה לי על כל העצבים!"

בסך הכל 'ירחמיאל' הבין: "בוא הנה, המורה הגיע היום הפוך... לא כדאי להסתבך איתו..." אבל בלי כוונה אחר כך הוא עשה שוב טעות והמורה סילק אותו הביתה.

ואני שואל האם הבחור ישאל את עצמו "וואי, חבל שהרגזתי את המורה שלי, למה עשיתי את זה?" האם הוא יתחרט על שהרגיז את המורה?

בואו תשמעו גישה אחרת: מחנך רואה שהתלמיד מפריע לו ואומר לו לפני כל הכיתה: "שמעו, אתה לא יודע כמה אני אוהב אותך, כמה אני מעריך אותך. למה אתה עושה את זה לכיתה? חבל, חבל נשמה, אל תביא אותי למצבים לא נעימים כי זה יכאב לי..."

התלמיד מרגיש שבאמת המחנך מדבר מתוך אהבה אמיתית. אתם יודעים מה התלמיד יגיד? "הרב, אתה עושה לי ייסורי מצפון. אתה מקשה עליי".

התלמיד המשיך להפריע שוב ושוב והרב נאלץ להוציא אותו, הוא ניגש אליו, שם לו יד על הגב ואמר: "שמעו, תאמין לי שאני באמת אוהב אותך, אבל אין לי ברירה אני לא יכול לנהל שיעור. נשמה, חכה בחוץ ותחשוב היטב על מה שעשית, אבל תדע לך גם כשאתה בחוץ אני ממשיך לאהוב אותך..." מה עושה שמעון בחוץ? אני בטוח ששמעון בחוץ אומר: "מה עשיתי? יו, יו, יו, למה אני ככה עושה למחנך שלי? איזה טיפס אני! הוא כל כך אוהב אותי ואני כמו גולם מפריע לו, למה אני עושה את זה? מה הולך איתי?" והוא מחכה לרגע שייגמר השיעור לקפוץ על המחנך: "סליחה המחנך, אני מאוד רוצה להיות בסדר, אני רוצה שתעזור לי, אני מוכן לעשות הכל..." מבטיח לכם שזה מה שיהיה, לא יכול להיות אחרת...

אמא אומרת לבן שלה תוך כדי שהוא מעצבן אותה: "אני אוהבת אותך, חבל, חבל, אתה לא יודע כמה אני אוהבת אותך..."

והרי זה בדיוק כמו בורא עולם שממשיך לאהוב אותי על כל הפשעים שלי והוא משדר לי תוך כדי הפשע שאני עושה – "אני אוהב אותך אותו הדבר! לא יעזור לך כלום! את אהבה שלי אליך לא תהרוס!" אני אומר לכם שהבן הזה אף פעם לא יפסיק לזכור את הוריו שכן חינוכו אותו וכך הוא גם יחנך את ילדיו.

אבל כשילד מבין "עכשיו אמא כועסת עליי, לא רוצה לשמוע אותי בכלל..." הילד מרגיש שנוא וזה הדדי: "גם אני שונא את אמא, עכשיו אני אראה לה מה זה, מגיע לה, שתחפש אותי..." וככל שהוא יותר גדול – עוד יותר גרוע. חז"ל אומרים: "יצר, תינוק ואשה – תהא שמאל דוחה וימין מקרבת" – 'תינוק' זה הילד שלנו, כולם מבינים שצריך שני דברים, "שמאל דוחה" – יש מצבים שהוא צריך לקבל 'פליק'... "וימין מקרבת" – יש מצבים שהוא צריך לקבל חיבוק.

אבל זה הפשט הפשוט זה לא העומק. "לעולם תהא שמאל דוחה וימין מקרבת" – פירושו: גם בשעת "שמאל דוחה", באותה שעה ממש, כשיש מצב בבית ש"שמאל דוחה" – שאתה מחנך את הילד, צריך להיות גם "ימין מקרבת"... מספרים על הרב מבריסק שפעם אחת אחד מילדיו הדליק אור בשבת. הרב קרא לו ותפס אותו ביד: "אתה יודע כמה אני אוהב אותך? אני מאוד אוהב אותך, אבל אין לי ברירה, אני חייב לתת לך עונש על שחיללת שבת..." ואז הוא נתן לו מכה

קטנה. אבל הוא שידר לו הרבה לפי כן: "אני אוהב אותך" – הענישה לא באה ממקום של עצבים, ממקום של 'שפיכת הרעל' שיש לו אליו... כנ"ל גם בין בעל ואישה, כך זה צריך להיות בין בני הזוג כל הזמן. להיות במצב שגם בשעה ש"שמאל דוחה" יש "ימין מקרבת". לא אחד אחרי השני, זה לא בשני שלבים, אלא באותה שעה. אם אישה רוצה שבעלה יקנה לה שמלה לכבוד החג אבל אין אפשרות כלכלית לבעל, אז הבעל אומר: "מצטער, לא שייך. את צריכה להתחשב במצב המשפחתי..." זה "שמאל דוחה". מתי בדרך כלל תהיה "ימין מקרבת"? מחר או מחרתיים.

אבל כשהבעל אומר: "את לא יודעת כמה אכפת לי ממך, כמה אני רוצה להעניק לך, הלוואי והייתי יכול, פשוט אין אפשרות בשל המצב הכספי. את לא יודעת כמה זה כואב לי שאנחנו לא יכולים..." – בשעה שה"שמאל דוחה" – "ימין מקרבת"!

אתם יודעים, בקהילות ישראל יש שאומרים מתחילת חודש אלול עד שמחת תורה את המזמור: "לְדָוִד ה' אֹרְיָי וְיִשְׁעֵי מִמֵּי אֵיךָ ה' מְעוֹז חַיִּי מִמֵּי אֶפְרַחֲדָי. אֲנִי לֹא פוּחַד מֵאֵף אֶחָד! "אִם תִּחַנְנֶה עָלַי מִחַנְנֶה לֹא יִירָא לְבִי אִם תִּקְוֶם עָלַי מִלְחָמָה בְּזֹאת אֲנִי בֹטָחִי." פרק שכולו מדבר על ביטחון: "אין לי מה לפחד! ה' הוא האור שלי. ה' הוא הישועה שלי..." זו הגישה שצריכה להיות לנו בראש השנה, גישה שיש אבא שאוהב אותי בלי סוף, ובגלל שהוא כל כך אוהב אותי הוא מחכה שאבוא אליו לתת לי חיבוק. אבל סוף סוף הוא גם חייב לשפוט אותי, אז אני אעשה הכל כדי להתקרב אליו.

וכך כותב הבעש"ט: "כִּי עִמְךָ הַסְלִיחָה לְמַעַן תִּתְנָא..." "תִּתְנָא" – פירושו שיפחדו ממך, לשון יראה. אם אתה סולח, איך יפחדו ממך? איך זה עובד? אם הקב"ה לא היה סלחן, אנשים לא היו מפחדים, הם היו עושים עבירות ומתייאשים: "ה' כבר לא אוהב אותי..." אבל בגלל "כי עמך הסליחה" – בגלל שאתה סולח, זו סיבה שנבקש ממך סליחה ונדע שיש לנו עוד סיכוי, אז אנחנו חוזרים להיות יראי שמיים.

זה כל כך אמיתי וחשוב וכל כך הפוך ממה שמחדירים לנו היום. היום הגישה הרווחת לראש השנה: "אלו-ו-ו-ל" – כאילו איזה דוב מגיע, פאניקה!!! מה כולם אומרים? "יאאלה, שיעבור כבר, אני נגמר מהלחץ, אני נשבר, לא יכול לעמוד בזה..."

וכשמגיע המוסף, זו השעה שכולם נידונים, אתה מזמין את הקב"ה לבוא לדון אותך. אז יש כאלו שמתעטפים בטלית ויש כאלו שמורידים אותה עד למטה: "ויוון, נו שיעבור כבר..." וכשנגמר המוסף אומרים: "ברוך השם, איזה סיוט!"

האם יום ההכתרה של בורא עולם זה יום של סיוט? לא ככה זה צריך להיות. "אֲשֶׁרֵי הָעַם יוֹדְעֵי תְרוּעָה ד' בְּאֹר פִּינִיךָ הִלְכוּךָ" – זה יום שבו אנחנו נפגשים עם החבר, עם 'ידיד נפש, אב הרחמן', ובגלל שאנחנו עומדים להיפגש עם אבא שכל כך אוהב אותנו, שאף פעם אהבתו אלינו לא נפגעת, זה משהו מיוחד בורא עולם... עכשיו אני רואה שאבא כל כך אוהב אותי וזיכה אותי להיות מוזמן לראש השנה. יש כאלו שלא קיבלו הזמנה לראש השנה, הם נפטרו בשנה שעברה, אבל בעזרת ה' אנחנו וכל בית ישראל נקבל הזמנה לראש השנה: "הנך מוזמן להשתתף באירוע החגיגי שלי, בני היקר, ולהיות שותף ביום ההכתרה שלי על העולם." ויש לנו גם את הסימנים: תפוח בדבש, הדג, הרימון – אלו חיוכים של בורא עולם אלינו. וגם כשאתה אומר תהילים, בראש השנה – איך אתה אומר אותם? בגעגוע! כי אתה רואה את אבא מחייך אליך! יש כאלו שבוכים, אבל זה בכי של יאוש, לא בכי של געגועים: "אבא, תקרב אותי אליך, בבקשה, אני רוצה אותך, קשה לי בלעדיך, אני סובל... עוברת עליי שנה קשה, תרחם עליי, אבא!" ככה ביאוש, בעצבות ודיכאונות.

אבל הגישה צריכה להיות אחרת: כמו שאנחנו רואים שהקב"ה מתייחס אלינו – כך אנחנו צריכים להתייחס לילדינו, אהבה ועוד אהבה, ולא רק כשהם טובים:

"איזה מתוק, עוזר לאימא..." זו לא חכמה... את זה כל אחד יודע. הקב"ה אוהב אותנו גם כשאנחנו לא בסדר. אישה מחייכת לבעלה שהשאיר לה פתק מתחת לכרית - זו לא חכמה... אני רוצה לראות "ימין מקרבת" בשעה שיש "שמאל דוחה" - כמו הקב"ה. אם היא תגיד לבעלה אחרי שהתייחס אליה ה' יעזור וירחם "כואב לי. אבל תדע לך שאני ממשיכה לאהוב אותך, אתה בעלי... אם ה' הביא לי אותך אז נחיה יחד. אני לא אעזוב אותך ולא יעזור לך כלום. מה שלא תעשה, איך שלא תדבר, אני איתך באש ובמים..." אני בטוח שהבעל יימס... אותו הדבר בעל אישה, כך צריך להתנהג. אבל מה לעשות שאנחנו לא כאלו...

כתוב: "וְחָרָה אֶף-ד' בְּכֶם..." - גם בשעת הכעס, בשעת חרון אף, ה' משדר לנו שהוא אוהב אותנו, לכן כל הקללות שיש לנו בפרשה זה "יִכְכֶּה ה'" - שם אדנות זה רחמים "גם כשאני נותן לך מכות אני איתך, אני אוהב אותך, אני לא עוזב אותך..." כמו שכתוב: "עֲמוּ אֲנֹכִי בְצָרָה", "בְּכָל-צָרָתְכֶם לֹו צַר", "בכל מקום שגלו ישראל גלתה שכינה עמהם" אבל מהו החלק הקשה?

הבעיה היא שכל זה נכון בידיעה, בתוך תוכי אני שומע את הדברים אבל לא חי אותם. בתוך תוכנו אנו אוהבים שבורא עולם לא כל כך אוהב אותנו - "שמענו, הבנו אותך מאוד יפה..." אבל מה האמת? מה האדם מרגיש? שה' אוהב אותנו? הלוואי והיינו מרגישים כך. אני מרגיש בתוך תוכי שה' לא אוהב אותי, וזו הטעות שלי ולכן אני מיואש, ולכן תפילותי נראות כך ולכן החזרה בתשובה שלי וההשתוקקות שלי לראש השנה היא גרועה, כי אנחנו מיואשים. אני לא מרגיש שה' אוהב אותי. אז איך כן אפשר להפנים שה' אוהב אותי? מה הדרך להכניס את זה ללב?

התשובה היא שני מהלכים: שלב ראשון - כל פעם שמצליח לך משהו, הכנת עוגה ויצאה ממש טעים וכולם מחמיאים ואומרים מילה טובה, אז תגיד: "אבא, תזכה אותי ללמוד מזה שהעוגה הצליחה לי שזה גילוי אהבתך אליי..." הבן חזר עם תעודה טובה מהתלמוד תורה תלמדו מזה: "אבא, תזכה אותי ללמוד מהצלחת הבן שלי שזה גילוי אהבתך אליי..." "אבא, תזכה אותי להבין שהשלום בית ששורר בבית - זה החיוך שלך אליי".

שלב שני - בכל תאוה שיש לנו: תאוות אכילה, תאוות שינה, תאוות ממון, יש גם את אהבת ה'! "אבא, תזכה אותי ללמוד מהתאוה שיש לי לעוגה הזו, שכך אזכה לאהוב אותך..." לאט לאט, אם נעבוד בצורה כזו נתחיל להרגיש באמת שה' אוהב אותנו.

איך נדע אם באמת אנחנו מרגישים את זה או לא? התשובה: חז"ל אומרים - "אלמלי היו ישראל יודעים איך ה' יתברך אוהב אותם, היו שואגים ככפיר לרדוף אחריו" - הסימן הוא שהתפילות משתנות, אנחנו כבר לא נפגעים מכל דבר, אדם שליבו מלא באהבת ה' הוא הרבה יותר רגוע, שליו, שמח. "גם פי אֵלֶךְ בְּגֵיא צִלְמוֹת לֹא אֵיךָ רָע פִּי אֶתָּה עֲמָדִי" - אם אתה "עמדי" אפילו "גיא צלמוות" לא מפריע לי, אני לא נשבר. יש לי אותך, אני מרגיש את אהבתך אליי. זה מביא ביטחון, שמחת חיים והעיקר והכי חשוב שככה נלמד לחיות בבית שלנו עם הבעל, עם האישה, עם הילדים... כמו שבורא עולם לא מפסיק לאהוב אותנו גם עם הלכלוך שלנו, כך אנחנו צריכים לאהוב את הבעלים שלנו, נשותינו וילדינו. **אני אגיד לכם את האמת, עשיתי את הניסיון הזה על התלמידים שלי וזה עובד, לא יאומן כי יסופר.** התלמיד מפריע אבל במקום לשדר לו את העצבים שלי אני אומר לו: "ראובן, אתה יודע איך אני אוהב אותך..." "הרב, אתה עושה לי יסורי מצפון, אני מבטיח לך, זהו זה... יותר זה לא יקרה..." כך הוא יענה. ככה הם מדברים. ואלה חבר'ה ששופרים ידיים אחד לשני... אחר כך אני מעביר להם מסר על בורא עולם וכולם חוזרים אחרי: "זה לא אני, זה בורא עולם..." איך שאתה מתנהג - כך ה' מתנהג איתך. כשאבא נותן מכות לבן שלו, הוא מעורר את מידת הדין כי הוא השתמש במידת הדין - "כִּי פֶאֶשֶׁר יִיָּסֵר אִישׁ אֶת בְּנוֹ ה' אֶלְהֵיךְ מִסִּפְךָ" - כשאתה מייסר את הבן שלך, הקב"ה גם יייסר אותך כי השתמשת במידת הדין. אבל אם אני מעורר את מידת הרחמים, את מידת האהבה על הבן: "אני אוהב אותך, אתה הבן שלי, כואב לי לראות אותך מתנהג ככה..." עכשיו אתה מעורר עליך את מידת האהבה.

בואו נלך בדרך הנפלאה הזאת. לבוא לבורא עולם מתוך אהבתו הגדולה אלינו ואז נזכה לבשורות טובות ולשנה טובה. אמן כן יהי רצון.

נהנתם? רוצים לשמוע עוד ???
האיזנו לקו "דרך הבעש"ט" ותוכלו לשמוע שיעורים נוספים ונפלאים!!! חייגו (מספר חדש!) 0799-221-222
(ישיעור הנ"ל הקישור: 10225 ודלגו במקש 8 לפרשת "כי תבוא")

בט"ו: **נקי! האלק ניקיון לארי שיפון זיכה / ארכי מדינת / ארכי בי / 052-7163882**

שיעורי 'דרך הבעש"ט' בטלפון
0799-221-222
 הדמנות נוספת לרכישת הספר "ר' אסר" במהדר 45 ₪
 לזכר הרבים - השאיר פרטים בשלוחה 88
 לבידורים בנושא הקו של השיעורים: 058-313-9000

קייטרינה מעדני מלכות
ארגון והזמנת שבתות חתן ברית מצוה בריתות.
052-7617917
 בכשרות בדיון אמצע

לתרומות להדפסת העלון השבועי 050-3739010

מקדש לעמלה בשמחת
חודת בן דעה מזל מזל בת חזנה

העלון מוקדש להצלחה וכל הישועות: שי בן רחל וב"ב, מש' כהן שלומי ה"ו, אברהם בן ויקטוריה, אסתר בת צביה, מש' הרשמן ה"ו, עזר בן עליזה, נתנאל שמעון בן דליה, מש' נורמר ה"ו, מש' מנשה ה"ו, מש' פרג'ון ה"ו, מש' כהן ה"ו, מש' רוה ה"ו, רונן בן לונה, סמי בן שושנה, חיה זהבה בת שושנה, אמונה אמאן בת שמעון ולאה, אילון מנחם בן טובה. **ולהצלחת עם ישראל והגאולה השלמה, אמן.**

זרע של קיימא: שלי בת רובינה, חונית זמירה בת חמדה אפרת, רחל שרה בת ברכה. **להפואת:** משה בן אסתר, דובי בן לוטי, הרב יאשיהו בן זרי ה"ו, ר' חיים אבישילום בן בלגה ה"ו, רבקה בת אסתר, רחל בת שרה, הרב חיים בן שרה ה"ו, בטי בת בתיה.

זיווג הגון ומבורך במהרה: מוריה בת פנינה, סער בן זהבה, עידית בת ליאורה, חיה זהבה בת שושנה, אילנית בת שושנה מה"ו. **לעילוי נשמת:** יצחק בן רחל, יעקב בן חנה אניה, הרב אשר פריינד בן אריה מרדכי, משה בן ויקטוריה, שלמה בן עמרם, שלום בן חנה, ציון בן בוליסה, פרידה בת מסעודה, ויקטוריה בת פרידה, שושנה בת פרידה, ליאורה בת פרידה, שגית בת בלה, סלים בן סלחה, אברהם בן שמחה, שמחה בת נעימה, יחזקאל בן חיים וכוכבה. ת.נ.צ.ב.ה.

להוספת שמות להקדשות: 050-3739010

גמ"ח כלי עבודה
 מ"ח מ"ח מ"ח
 אברך
 פטילון מברכת אילמפיט
 וכ' ע"מ:
054-7748720
 אזור דני דני